

VERSO- Cahier 3/ 2015

Arbeidsplaatsen in de social profit

Een beschrijvende analyse van de werkgelegenheid in de social profit in Vlaanderen

Voor vragen en toelichting

dirk.malfait@verso-net.be

Zie verder

www.verso-net.be

VERENIGING VOOR SOCIAL
PROFIT ONDERNEMINGEN VZW

Kolonel Bourgstraat 122 bus 4, 1140 Brussel
Tel +32 (0)2 739 10 71, Fax +32 (0)2 736 75 06
info@verso-net.be, www.verso-net.be
rekeningnr.: 776-5920793-10 en 423-3140541-13
Ondernemingsnr.: BE 0461.281.916

INHOUD

1. Wat u vooraf moet weten.
2. Evolutie van het aantal loontrekkende arbeidsplaatsen in de social profit in Vlaanderen.
3. Regionale spreiding van de loontrekkende arbeidsplaatsen in de social profit.
4. Dynamiek van de werkgelegenheid.
5. Evolutie van het aantal zelfstandige arbeidsplaatsen in de social profit in Vlaanderen.
6. Conclusies.

Lijst met tabellen en figuren.

1. Wat u vooraf moet weten

In cahier 2/2014 “profiel van de medewerkers in de social profit” schetsten we het beeld van de social profitmedewerker in Vlaanderen. We beschreven de kenmerken van de loontrekkende medewerker in de diverse paritaire comités van de social profit: geslacht, leeftijd, nationaliteit, deeltijds werk, enz. In dit cahier gaan we in op de werkgelegenheid in de social profit in het Vlaams Gewest.

Het begrip ‘werkgelegenheid’ verwijst naar het aantal arbeidsplaatsen dat zich in het Vlaams Gewest situeert. Arbeidsplaatsen zijn de tijdens de referteperiode vervulde arbeidsplaatsen bij de in het Vlaams Gewest gevestigde “productie-eenheden”. We maken een onderscheid tussen arbeidsplaatsen voor loontrekkenden en arbeidsplaatsen voor zelfstandigen.

Het aantal loontrekkende arbeidsplaatsen in het Vlaams Gewest kennen we via de gedecentraliseerde RSZ-statistieken. De gedecentraliseerde RSZ-statistieken (of statistieken naar werkplaats) omvatten alle loontrekkende jobs die op een bepaald ogenblik (30 juni en 31 december) geteld worden bij de RSZ én bij de RSZPPO (de plaatselijke en provinciale overheden), via de dmfa-aangiften. Het aantal arbeidsplaatsen in het Vlaams Gewest kan ingedeeld worden naargelang de plaats (provincie, arrondissement en gemeente) van de “productie-eenheid”(werkplaats).

De aanwezigheidsindex (AI) zet de verhoudingen binnen een deelgebied in relatie tot een gelijkaardige verhouding binnen het gebied waarmee wordt vergeleken. Ze duidt per regio (arrondissement) aan in hoeverre de werkgelegenheid in een bepaalde sector er sterk of minder sterk aanwezig is in vergelijking met de gemiddelde aanwezigheid in Vlaanderen. Daartoe wordt de verhouding tussen enerzijds het aantal arbeidsplaatsen in sector X in een bepaalde regio en anderzijds het totaal aantal personen op arbeidsleeftijd (18-64 jaar) in die regio vergeleken met dezelfde verhouding voor sector X in het Vlaams Gewest. Een aanwezigheidsindex groter dan 1 wijst op een sterkere aanwezigheid van een sector in een bepaalde regio/provincie ten opzichte van het Vlaams Gewest.

De gedecentraliseerde RSZ-statistieken laten tevens toe om de dynamiek van de werkgelegenheid in kaart te brengen. Ze geeft de onderliggende dynamiek weer van de netto-werkgelegenheidsevolutie, dat steeds het saldo is van de jobcreatie en de jobdestructie in eenbepaalde periode. De jobcreatie tussen jaar t-1 en jaar t is gelijk aan de toename van het aantal jobs tussen 30 juni van het jaar t-1 en 30 juni van het jaar t bij expanderende en startende werkgevers. De jobdestructie tussen jaar t-1 en jaar t is gelijk aan de daling van het aantal jobs tussen 30 juni van het jaar t-1 en 30 juni van het jaar t bij krimpende en stoppende werkgevers. De berekeningswijze van de jobcreatie en de jobdestructie gebeurt op het niveau van de individuele onderneming (meeteenheid is de onderneming en niet de vestiging) en loopt volgens de methode van Davis, Haltwanger en Schuh (jobcreation and -destruction, 1996). In het project DynaM-online (www.dynam-belgium.org <http://www.dynam-belgium.org>) leest men meer over de methodologie. Hier nemen we enkel de werkgelegenheid (creatie en destructie) mee van de ondernemingen die enkel en alleen arbeidsplaatsen hebben in het Vlaams Gewest (uniregionale categorie). Er zijn evenwel ook ondernemingen die in meerdere gewesten vestigingen en dus ook arbeidsplaatsen hebben (de zgn multiregionale categorie). Deze laatste laten we hier buiten beschouwing.

Arbeitsplaatsen voor zelfstandigen zijn de jobs uitgeoefend door een zelfstandige (in hoofd- of bijberoep of na pensioen). Een arbeidsplaats voor een helper is een werkende die (in hoofd- of bijberoep of na pensioen) een zelfstandige bijstaat in diens activiteit, maar zonder dat er een ondergeschikt verband bestaat. De RSVZ telt de verzekeringsplichtigen met het sociaal statuut zelfstandige of helper. Woonplaats en werkplaats worden als gelijk beschouwd. De RSVZ-statistiek is beschikbaar per 31 december van elk jaar. Het Steunpunt WSE harmoniseert de gegevens van 31 december naar jaargemiddelden en voert een correctie door voor zelfstandigen en helpers na pensioen.

Het aantal arbeidsplaatsen in het Vlaams Gewest kan ingedeeld worden naargelang de aard van de activiteit die de arbeidsplaats vervult. Deze indeling naargelang de activiteit kennen we beter als de indeling naar sector. De indeling naar activiteitssector gebeurt volgens een internationaal vastgelegd classificatie-systeem, de zgn. NACE-classificatie. Deze NACE-classificatie is bijzonder gedetailleerd. Er zijn drie “sectoren”, die nauw aanleunen bij de activiteiten in de Vlaamse social profit: menselijke gezondheidszorg (nace 86), maatschappelijke dienstverlening (nace 87-88) en kunst, amusement en recreatie (nace 90-91-92-93). De meeste tabellen en figuren in dit cahier nemen deze drie sectoren in beschouwing. Om evenwel een volledig beeld te krijgen van de activiteiten in de Vlaamse social profit moeten de activiteiten op een meer gedetailleerd niveau ingedeeld worden (subsector). Zo zijn er bepaalde activiteiten binnen de “sector” kunst, amusement en recreatie, die niet tot de activiteiten van de social profit behoren (bv. lotterijspelen), terwijl bepaalde specifieke activiteiten die vervat zitten in andere “sectoren”, wel degelijk tot de social profit behoren. Deze situatie doet zich vooral voor in de socio-culturele sector. Vandaar dat Verso, in overleg met haar koepelverenigingen, een gedetailleerde indeling heeft gemaakt van de activiteitensectoren die de Vlaamse social profit omvatten.

In dit cahier ligt de focus op de werkgelegenheid in de social profitsectoren. De zogenaamde afgeleide werkgelegenheid blijft buiten beschouwing in dit cahier.

2. Evolutie van het aantal loontrekkende arbeidsplaatsen in de social profit in Vlaanderen.

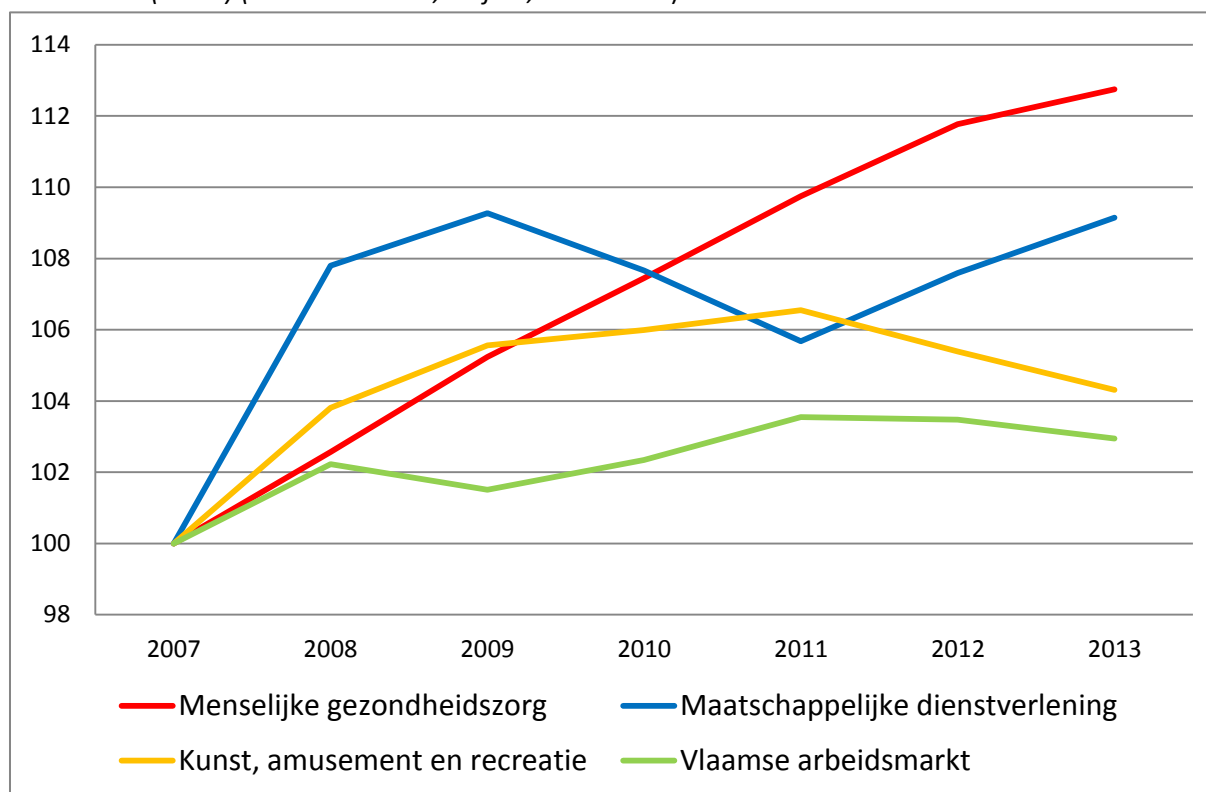
Begin 2013 (31 december 2012) telde de social profit in Vlaanderen 371.956 loontrekkende arbeidsplaatsen (tabel 1). Hiermee is de social profit goed voor 17% van de totale loontrekkende werkgelegenheid in Vlaanderen. Binnen de Vlaamse social profit zijn de ziekenhuizen goed voor bijna 28% van de jobs, de residentiële ouderenzorg neemt 16% van de werkgelegenheid in social profit voor haar rekening.

Tabel 1 Aantal loontrekkende arbeidsplaatsen (incl. rsz-ppo) naar subsector (Vlaams Gewest, 31 december 2012)

	Aantal arbeidsplaatsen (N)
Gezondheidszorg (86)	126.182
Ziekenhuizen	103.056
Praktijken van artsen (huisartsen en specialisten) en tandartsen	8.808
Overige menselijke gezondheidszorg, onder andere:	14.318
<i>Verpleegkundige activiteiten</i>	8.256
Maatschappelijke dienstverlening (87-88)	200.356
Residentiële ouderenzorg	60.175
Instellingen voor volwassenen met een handicap	14.325
Instellingen voor minderjarigen met een handicap	8.765
Jeugdzorg met huisvesting	6.979
Diverse maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	3.846
Gezins- en bejaardenzorg aan huis en in dag- en dienstencentra voor ouderen	36.255
Beschutte en sociale werkplaatsen	27.762
Kinderopvang	19.299
Diverse maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	22.950
Cultuur, recreatie en sport	45.418
Volwassenenvorming	12.007
Diverse verenigingen: jeugd, volwassenen, gezondheid, milieu, mobiliteit, ontwikkelingssamenwerking, e.d.	6.956
Sport: accommodaties, clubs (excl. fitnesscentra), bonden en -federaties e.a.	9.349
Uitzenden van radio- en televisieprogramma's	1.095
Exploitatie van schouwburgen, concertzalen, culturele centra e.d.	3.252
Uitvoerende en scheppende kunsten	2.739
Bibliotheken en archieven	3.723
Musea en monumenten	2.190
Botanische tuinen, dierentuinen, natuurreservaten, pret- en themaparken en recreatiedomeinen	2.666
Productie, distributie en vertoning van films voor bioscoop, televisie,..	1.006
Jeugdherbergen en jeugdverblijfcentra	435
Totaal social profit	371.956
Aandeel (percentage) totale werkgelegenheid	17,0%
Vlaamse arbeidsmarkt	2.186.590

Bron: RSZ-gedecentraliseerde statistieken (Bewerking Verso)

Figuur 1 Geïndexeerde evolutie aantal loontrekkende arbeidsplaatsen (incl. rsz-ppo) in de social profit naar sector (NACE) (Vlaams Gewest, 30 juni, 2007-2013)

Bron: RSZ-gedecentraliseerde statistieken (Bewerking Verso)

Uit figuur 1 blijkt dat de werkgelegenheid in de social profitsectoren de afgelopen zes jaar sterker is toegenomen dan de gemiddelde werkgelegenheid in Vlaanderen. Terwijl de Vlaamse werkgelegenheid tussen 2006 en 2013 toenam met net geen 3%, steeg het aantal arbeidsplaatsen in de “gezondheidszorg” met bijna 13% en in de “maatschappelijke dienstverlening” met 9%. Dit is respectievelijk vier en drie keer meer dan gemiddeld in Vlaanderen.¹ In de sector “kunst, amusement en recreatie” bedroeg de jobgroei slechts 4% over de afgelopen zes jaar.

Opvallend is dat het aantal jobs in de sector “kunst, amusement en recreatie” sinds 2011 daalt met jaarlijks 1%.² Tussen 30 juni 2012 en 2013 ging het om een verlies van 270 jobs.

Tabel 2 Arbeidsplaatsen (loontrekkend, incl. rsz-ppo) naar sector (NACE)(Vlaams Gewest, 30 juni, 2012-2013)

	Aantal arbeidsplaatsen (N)		Evolutie 2012-2013	
	2012	2013	(n)	(%)
Gezondheidszorg	124.451	125.549	+1.098	+0,9
Maatschappelijke dienstverlening	198.060	200.912	+2.852	+1,4
Kunst, amusement en recreatie	26.468	26.198	-270	-1,0
Vlaamse arbeidsmarkt	2.202.054	2.190.776	-11.278	-0,5

Bron: RSZ-gedecentraliseerde statistieken (Bewerking Verso)

¹ De daling tussen 2009 en 2011 in de “maatschappelijke dienstverlening” had te maken met een administratieve bijsturing waarbij dienstencheque-activiteiten uit deze Nace sector verdwenen.

² De socio-culturele sector indiceren we hier omwille van de beschikbaarheid via het aggregaat van Nace's 90 - 91 - 92 en 93.

Ook in de “gezondheidszorg” vertraagt de jobgroei recent. Terwijl er tussen 2011 en 2012 nog een groei was met 2%, bedraagt de toename van de werkgelegenheid tussen 2012 en 2013 slechts 0,9% of + 1.098 jobs. In de “maatschappelijke dienstverlening” bedroeg de jobgroei tussen 30 juni 2012 en 2013 1,4% of +2.852 jobs (zie tabel 2).

3. Regionale spreiding van de loontrekkende arbeidsplaatsen in de social profit

Tabel 3 toont in welke regio’s men de meeste arbeidsplaatsen in de social profit terugvindt. Met 20.939 jobs in de “gezondheidszorg”, 31.537 jobs in de “maatschappelijke dienstverlening” en 5.028 jobs in de sector “kunst, amusement en recreatie” is regio Antwerpen met voorsprong de koploper in absolute aantallen. Diksmuide telt het minst aantal jobs in de social profitsectoren.

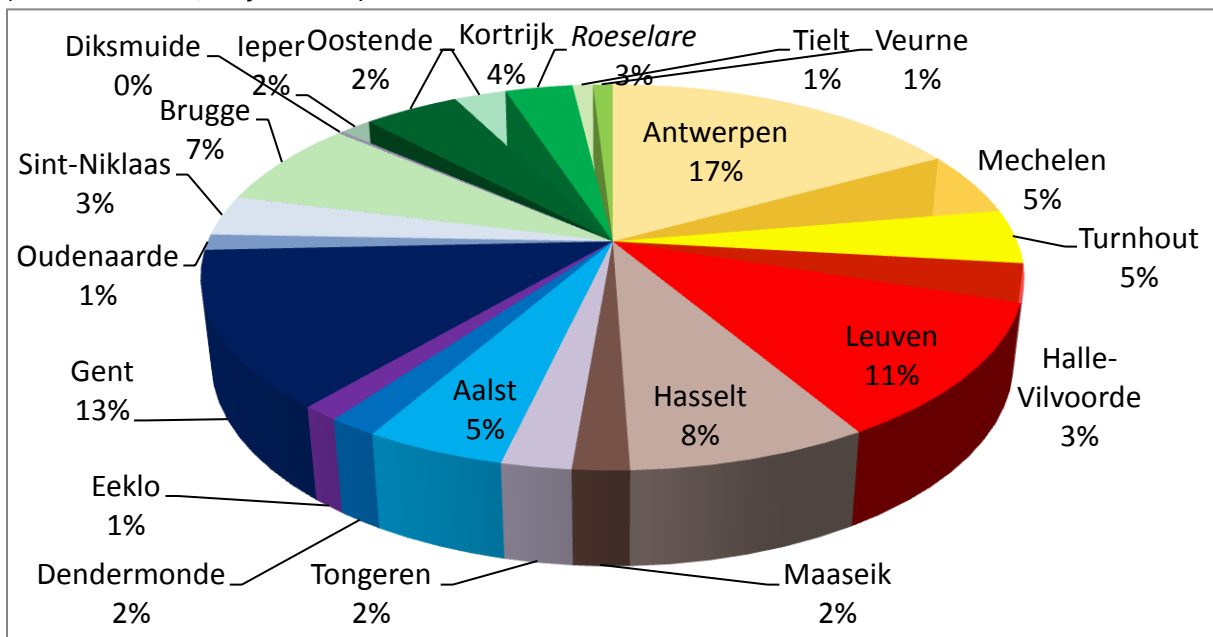
Tabel 3 Aantal loontrekkende arbeidsplaatsen (incl rsz-ppo) naar sector (NACE) regio (Vlaams Gewest, 30 juni 2013)

	Gezondheidszorg (N)	Maatschappelijke dienstverlening (N)	Kunst, amusement en recreatie (N)
Antwerpen	20.939	31.537	5.028
Mechelen	6.641	10.026	1.609
Turnhout	5.950	13.647	1.836
Halle-Vilvoorde	4.054	12.413	1.695
Leuven	14.154	17.065	2.217
Hasselt	10.176	15.118	1.897
Maaseik	2.521	6.242	734
Tongeren	2.873	4.272	613
Aalst	5.887	6.845	659
Dendermonde	2.227	5.440	352
Eeklo	1.512	2.288	259
Gent	16.420	20.957	2.702
Oudenaarde	1.718	4.173	317
Sint-Niklaas	4.137	6.256	729
Brugge	9.182	11.149	1.686
Diksmuide	184	1.845	173
Ieper	1.921	4.365	617
Kortrijk	5.630	11.818	1.049
Oostende	3.118	4.568	842
Roeselare	3.968	7.021	404
Tielt	1.220	1.933	252
Veurne	1.120	1.934	528
Vlaams Gewest	125.549	200.912	26.198

Bron: RSZ- gedecentraliseerde statistieken (Bewerking Verso)

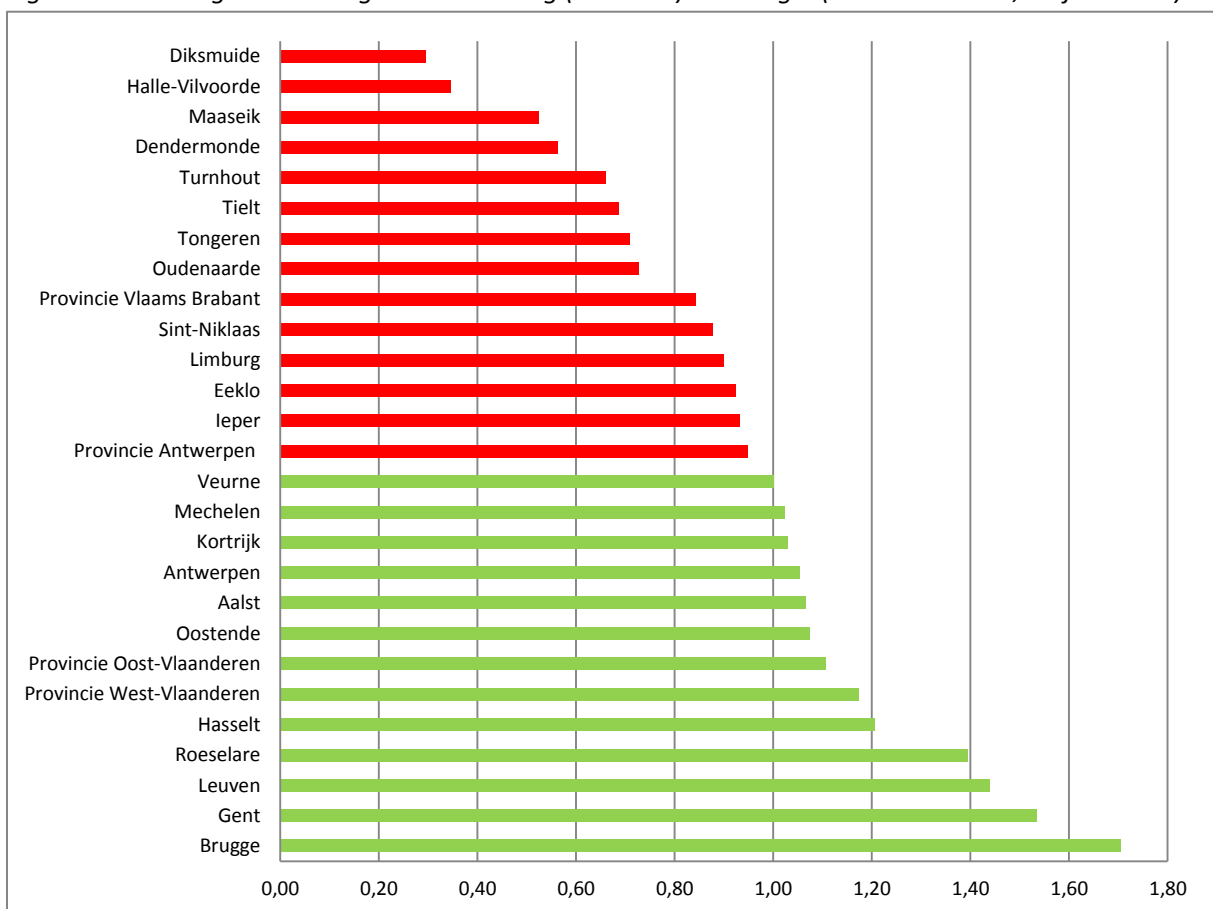
Figuur 2 geeft aan dat 17% van alle arbeidsplaatsen in de “gezondheidszorg” zich in regio Antwerpen (20.939 jobs) situeert, 13% in regio Gent (16.420 jobs) en 11% in regio Leuven (14.154 jobs). De vraag die we vervolgens kunnen stellen is in welke mate de werkgelegenheid in de social profitsectoren zijn over- dan wel ondervertegenwoordigd in een bepaalde regio ten opzichte van Vlaanderen in relatie tot haar bevolking op beroepsactieve leeftijd.

Figuur 2 Verdeling loontrekkende arbeidsplaatsen in de gezondheidszorg (nace 86) over de regio's (Vlaams Gewest, 30 juni 2013)

Bron: RSZ- gedecentraliseerde statistieken (Bewerking Verso)

Figuur 3 Aanwezigheidsindex gezondheidszorg (NACE 86) naar regio (Vlaams Gewest, 30 juni 2013)

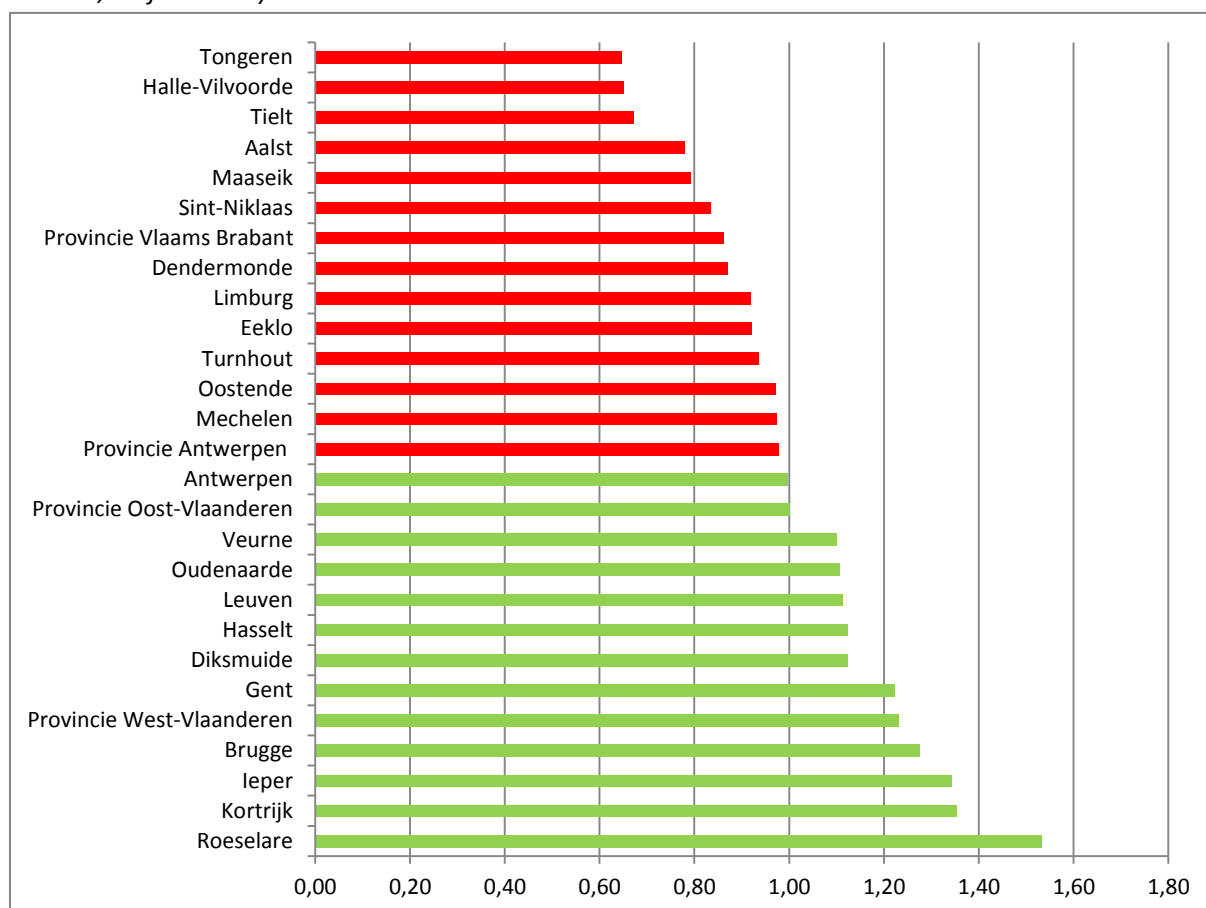
Bron: RSZ-gedecentraliseerde statistieken, NIS-bevolkingsstatistieken (Bewerking Verso)

Deze verhouding drukken we uit via de aanwezigheidsindex. Een aanwezigheidsindex groter dan 1 wijst op een sterkere aanwezigheid van een sector in een bepaalde regio/provincie ten opzichte van het Vlaams Gewest. Een aanwezigheidsindex lager dan 1 wijst op een ondervertegenwoordiging.

Uit figuur 3 blijkt dat in juni 2013 regio Leuven 44% meer loontrekkende arbeidsplaatsen in de gezondheidszorg telt in verhouding tot haar bevolking op arbeidsleeftijd, dan in vergelijking met de gemiddelde verdeling in Vlaanderen. Regio Brugge telt qua werkgelegenheid in de “gezondheidszorg” de grootste oververtegenwoordiging. In de regio’s Maaseik, Halle-Vilvoorde en Diksmuide is de werkgelegenheid in de “gezondheidszorg” dan weer het sterkst ondervertegenwoordigd. Regio Diksmuide telt 70% minder loontrekkende jobs in de gezondheidszorg in verhouding tot haar bevolking op arbeidsleeftijd, dan in vergelijking met de gemiddelde verdeling jobs/bevolking in Vlaanderen.

Figuur 4 Aanwezigheidsindex maatschappelijke dienstverlening (NACE 87-88) naar regio (Vlaams Gewest, 30 juni 2013)

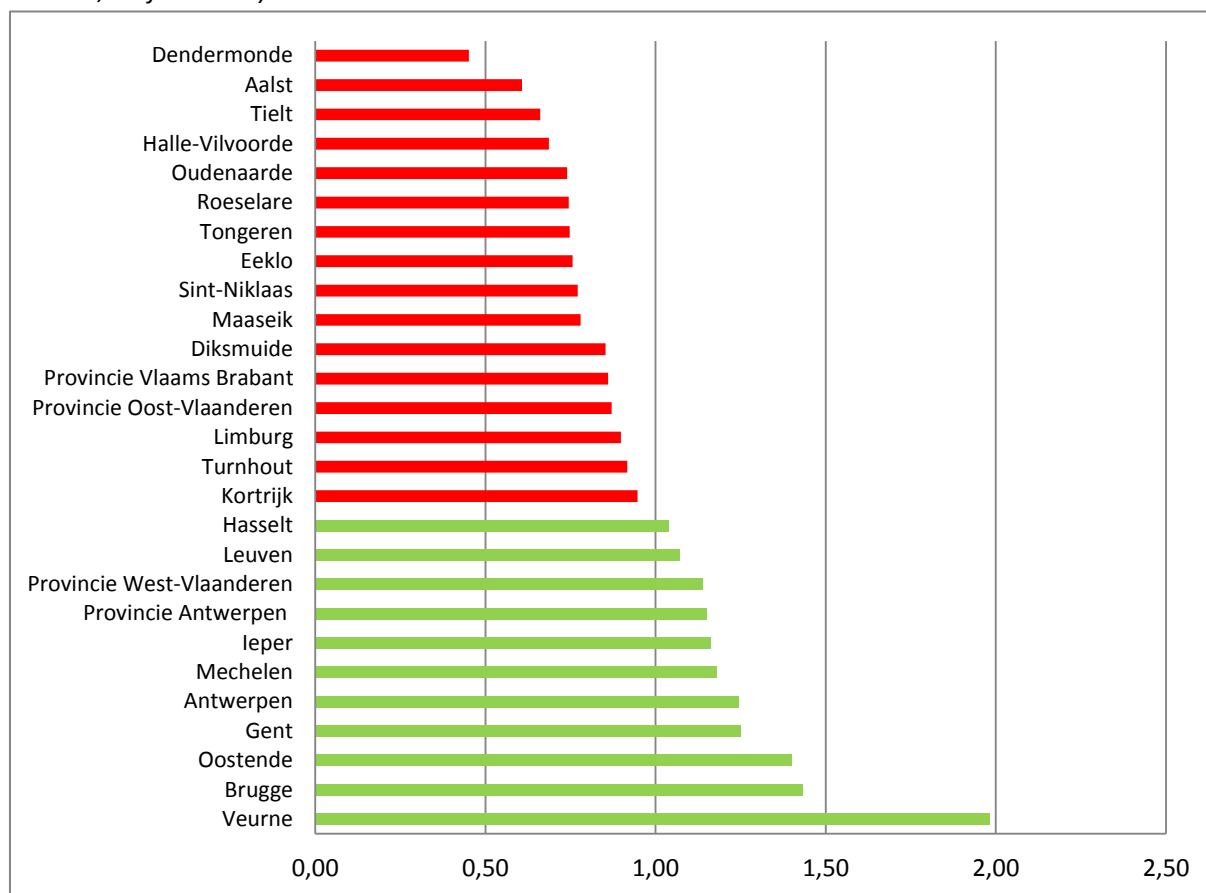
Bron: RSZ-gedecentraliseerde statistieken, NIS-bevolkingsstatistieken (Bewerking Verso)

Figuur 4 geeft aan dat in juni 2013 regio Roeselare 53% meer loontrekkende arbeidsplaatsen in de “maatschappelijke dienstverlening” telt in verhouding tot haar bevolking op arbeidsleeftijd, dan in vergelijking met de gemiddelde verdeling in Vlaanderen. Ook in een aantal andere West-Vlaamse regio’s is de werkgelegenheid in de “maatschappelijke dienstverlening” in relatie tot de bevolking op arbeidsleeftijd oververtegenwoordigd in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde. De sterkste ondervertegenwoordiging van deze sector vinden we in Tongeren, Halle –Vilvoorde, Tielt, Aalst en Maaseik. Dit zijn regio’s waar de werkgelegenheid in de “maatschappelijke dienstverlening” minstens

20% lager ligt dan gemiddeld in Vlaanderen. In vergelijking met de werkgelegenheid in de “gezondheidszorg “ (figuur 3) is de spreiding over de regio’s van de werkgelegenheid in de “maatschappelijke dienstverlening” minder uitgesproken. De aanwezigheidsindexen voor de “maatschappelijke dienstverlening” liggen dicht bij 1.

Figuur 5 illustreert dat in juni 2013 regio Brugge 43% meer loontrekkende arbeidsplaatsen in de sector “kunst, amusement en recreatie” telt in verhouding tot haar bevolking op arbeidsleeftijd, dan in vergelijking met de gemiddelde verdeling in Vlaanderen. Ook Oostende, Gent, Antwerpen, Mechelen zijn hier oververtegenwoordigd, terwijl er een behoorlijke ondervertegenwoordiging is in Dendermonde, Aalst, Tielt, Halle-Vilvoorde en Oudenaarde.

Figuur 5 Aanwezigheidsindex kunst, amusement en recreatie (NACE 90-93) naar regio (Vlaams Gewest, 30 juni 2013)

Bron: RSZ-gedecentraliseerde statistieken, NIS-bevolkingsstatistieken (Bewerking Verso)

4. Dynamiek van de werkgelegenheid

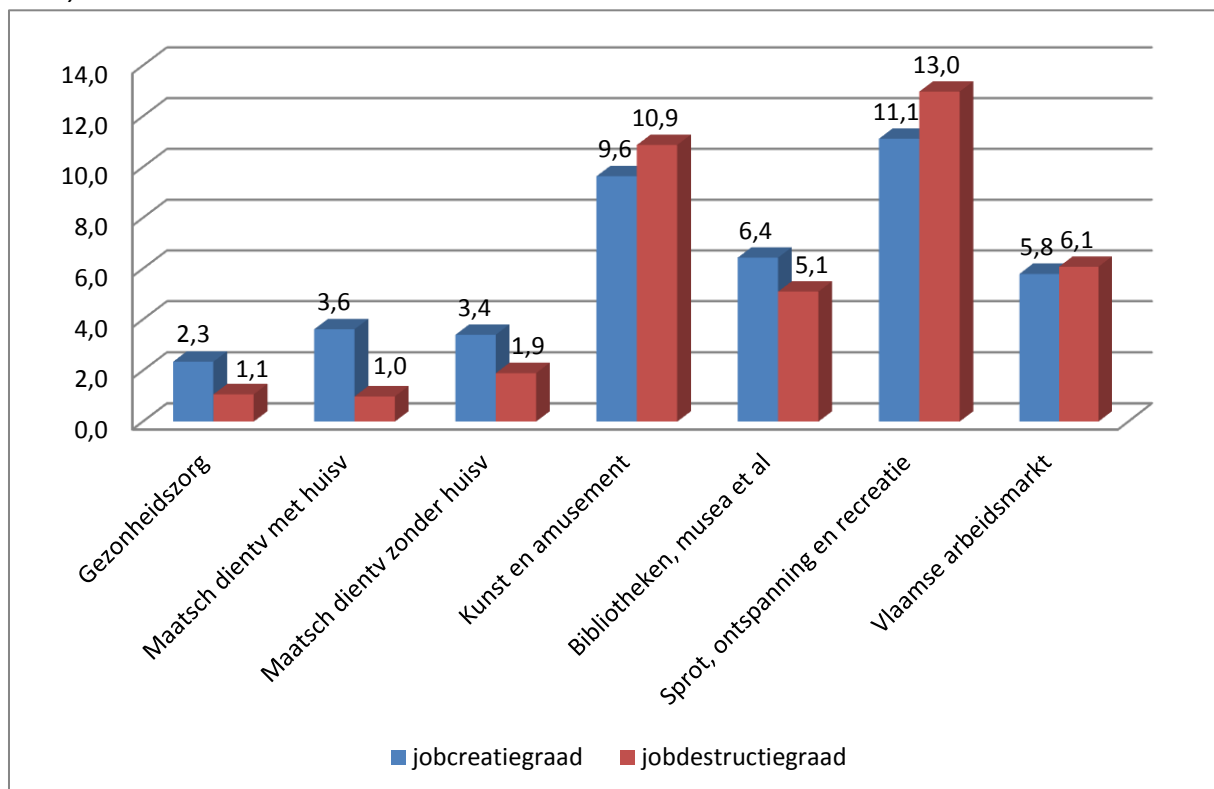
Tabel 2 toonde dat tussen 2012 en 2013 de netto werkgelegenheid in de Vlaamse “gezondheidszorg” toenam met +0,9%, in de “maatschappelijke dienstverlening” met +1,4% en in de sector “Kunst, amusement en recreatie” daalde met -1%. Op de globale Vlaamse arbeidsmarkt daalde de werkgelegenheid eveneens met -0,5%. Onderliggende aan deze gesaldeerde evoluties schuilt er een werkgelegenheidsdynamiek. Immers de netto werkgelegenheidsevolutie is het verschil tussen de jobcreatie (bruto werkgelegenheidsgroei) en de jobdestructie (bruto werkgelegenheidsverlies). Zo kan bijvoorbeeld een jobgroei met 100 jobs het resultaat zijn van een onderliggende jobgroei van

200 jobs en een verlies van 100 jobs of van een onderliggende groei met 101 jobs en een verlies van 1 job.

Deze jobcreatie en -destructie wordt uitgedrukt in een graad, die weergeeft wat het % gecreëerde - en verloren jobs is in een bepaalde periode (tussen 30 juni t-1 en 30 juni t) op het gemiddelde van het aantal arbeidsplaatsen van jaar t en t-1 (zie ook, wat u vooraf moet weten).

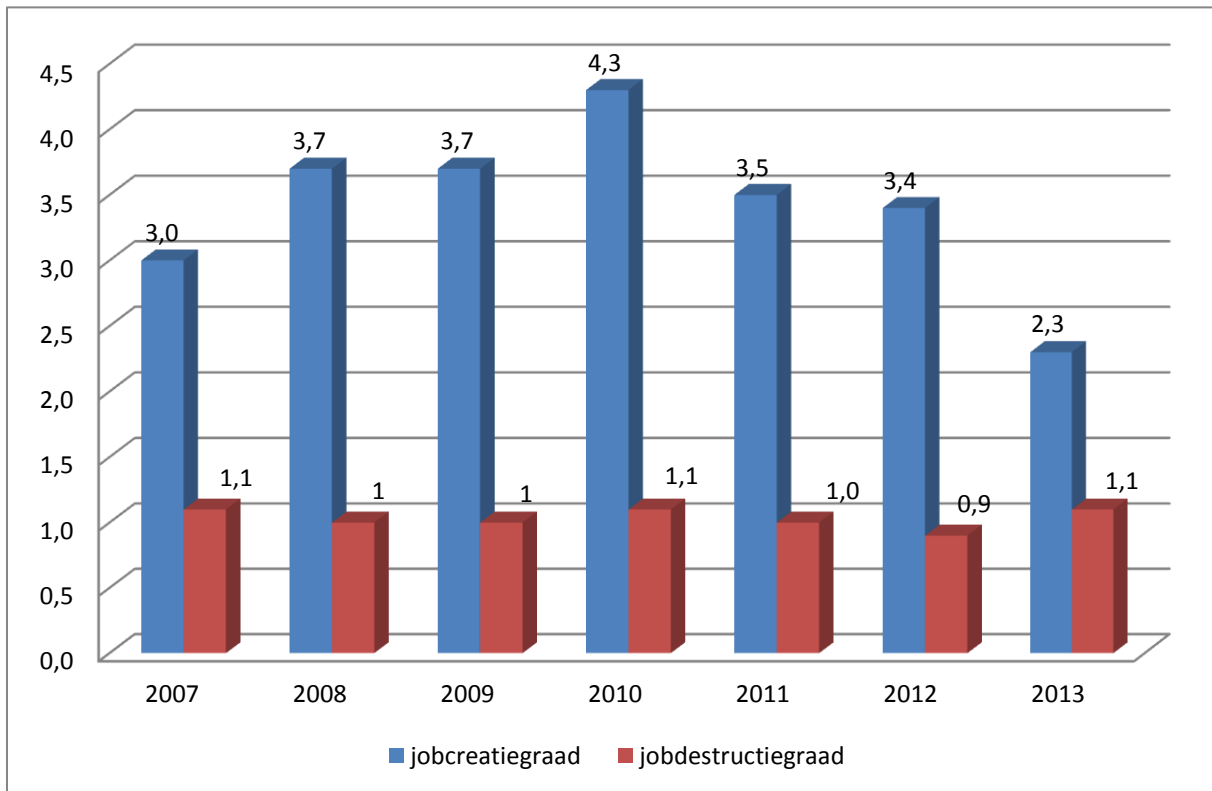
Figuur 6 zet deze jobdestructie- en –jobcreatiegraden voor de social profitsectoren naast elkaar. De figuur toont dat op de Vlaamse arbeidsmarkt voor elke honderd jobs er 5,8 nieuwe werden gecreëerd en dat er 6,1 bestaande arbeidsplaatsen verloren gingen tussen 30 juni 2012 en 30 juni 2013. In de “gezondheidszorg” en in de “maatschappelijke dienstverlening” ligt de jobcreatie in deze periode met respectievelijk 2,3 en 3,5 nieuwe jobs per honderd bestaande arbeidsplaatsen aanzienlijk lager dan gemiddeld op de Vlaamse arbeidsmarkt (5,8%). Tevens ligt het jobverlies met respectievelijk 1,1 en 1,4 verloren jobs per 100 bestaande arbeidsplaatsen in deze sectoren bijzonder laag in vergelijking met het gemiddelde op de Vlaamse arbeidsmarkt (6,1%) in deze periode. In de sector “kunst, amusement en recreatie” is de onderliggende werkgelegenheidsdynamiek veel meer uitgesproken dan in de andere social profitsectoren en dan gemiddeld op de Vlaamse arbeidsmarkt. Deze sector kent dus een zeer hoge werkgelegenheidsdynamiek van jobverlies en jobcreatie. Voor de hele sector samen werden voor elke honderd jobs er 9,7 nieuwe gecreëerd en gingen er 11,1 bestaande arbeidsplaatsen verloren tussen 30 juni 2012 en 30 juni 2013. Enkel in de subsector “bibliotheek, musea enz”, lag de jobdestructie lager dan de jobcreatie en in beide gevallen beter dan het gemiddelde op de Vlaamse arbeidsmarkt.

Figuur 6 Jobdestructiegraad en jobcreatiegraad naar sector (NACE) (Vlaams Gewest, 30 juni 2012-2013)

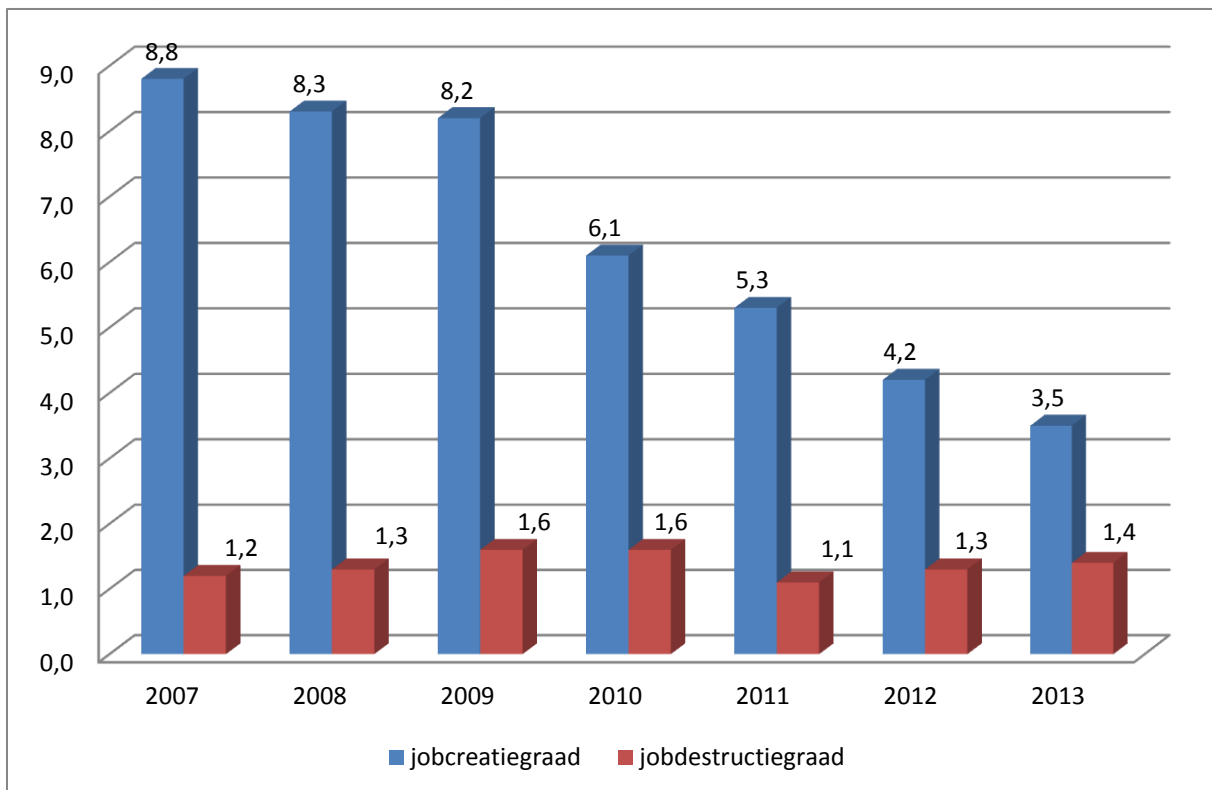
Bron : RSZ-Dynam-Belgium.org (Bewerking Verso)

Figuur 7 Evolutie jobdestructiegraad en jobcreatiegraad in de gezondheidszorg (NACE 86) (Vlaams Gewest, 2007-2013)

Bron : RSZ-Dynam-Belgium.org (Bewerking Verso)

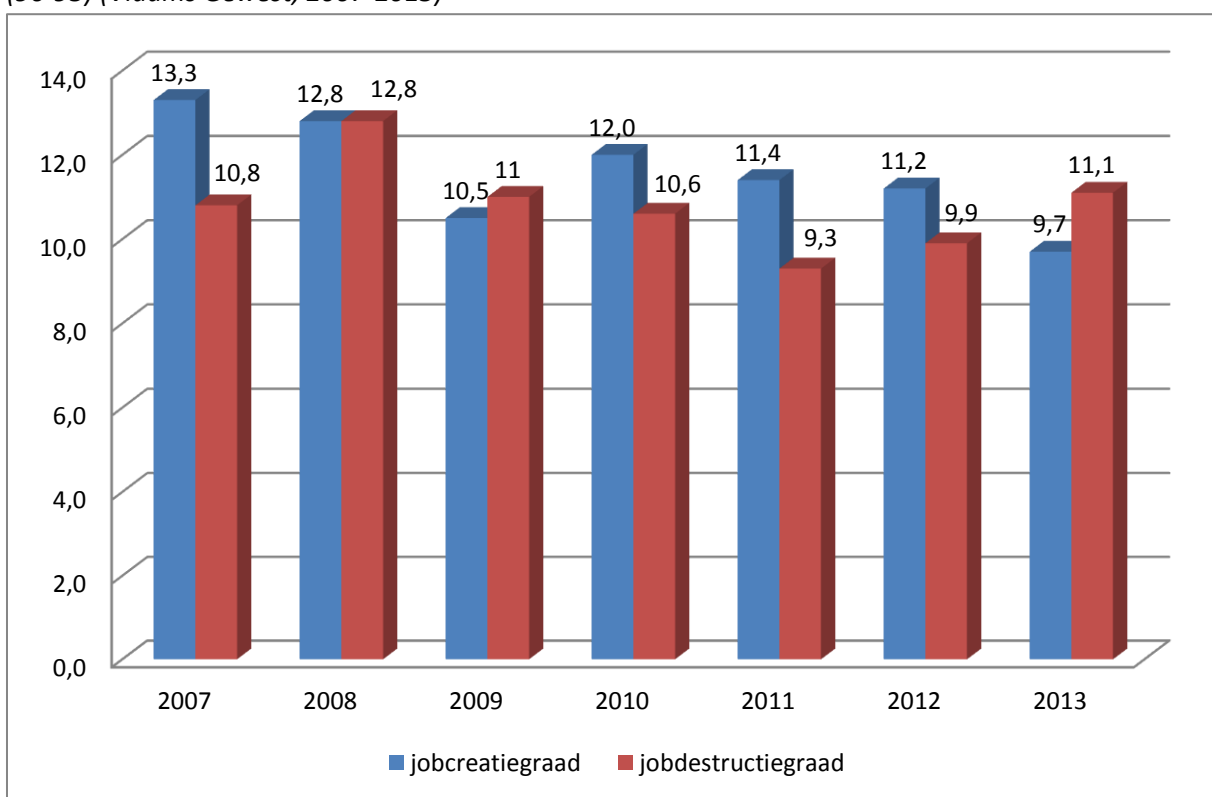
Figuur 8 Evolutie jobdestructiegraad en jobcreatiegraad in de maatschappelijke dienstverlening (NACE 87-88) (Vlaams Gewest, 2007-2013)

Bron : RSZ-Dynam-Belgium.org (Bewerking Verso)

Hoe is deze dynamiek de afgelopen zes jaar geëvolueerd in de social profitsectoren? Figuren 7-9 geven het antwoord. In de "gezondheidszorg" (figuur 7) bleef de jobdestructiegraad de afgelopen zes jaar nagenoeg stabiel op een laag niveau. De jobcreatiegraad steeg tussen 2007 en 2010, om daarna gevoelig af te nemen, zeker in 2013. Op drie jaar tijd (2010-2013) is de jobcreatiegraad in de "gezondheidszorg" bijna gehalveerd. Ook in de "maatschappelijke dienstverlening" bleef de jobdestructiegraad de afgelopen zes jaar nagenoeg stabiel op een laag niveau. De jobcreatiegraad daarentegen neemt sinds 2009 jaar na jaar sterk af. De afgelopen vier jaar is deze meer dan gehalveerd: 8,2% in 2009 naar 3,5% in 2013. In de sector "kunst, amusement en recreatie" was er in de afgelopen zes jaar steeds een erg hoge werkgelegenheidsdynamiek met nagenoeg constant hoge jobdestructie- en jobcreatiegraden. Opvallend is dat in 2013 de jobdestructiegraad voor het eerst in zes jaar hoger ligt dan de jobcreatiegraad.

Figuur 9 Evolutie jobdestructiegraad en jobcreatiegraad in de kunst, amusement en recreatie NACE (90-93) (Vlaams Gewest, 2007-2013)

Bron : RSZ-Dynam-Belgium.org (Bewerking Verso)

5. Zelfstandigen

Uit tabel 4 blijkt dat met bijna 41.000 zelfstandigen de social profit goed is voor 7,5% van alle zelfstandige arbeidsplaatsen in Vlaanderen. Daarnaast zijn er nog bijna 1.900 zelfstandige helpers actief in de social profit sectoren, goed voor 3,9% van alle helpers in Vlaanderen. Veruit de meest zelfstandigen en helpers zijn actief in de "gezondheidszorg", terwijl het aantal zelfstandige arbeidsplaatsen in de "maatschappelijke dienstverlening" bijzonder beperkt is.

Figuur 10 illustreert dat de afgelopen vijf jaar het aantal zelfstandige arbeidsplaatsen in de "gezondheidszorg" licht is toegenomen, nagenoeg aan hetzelfde groeiritme als gemiddeld op de Vlaamse arbeidsmarkt. In de sector "ontspanning, cultuur en sport" zien we de afgelopen vijf jaar

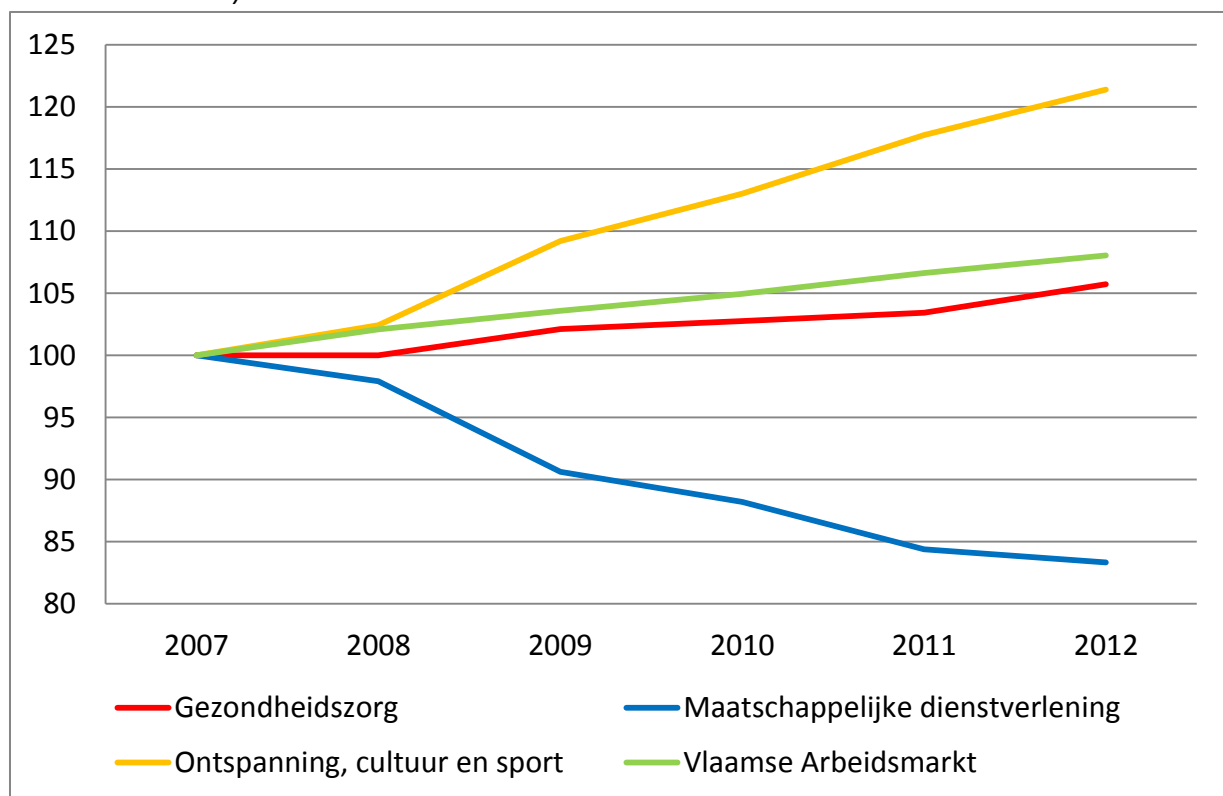
een gestage groei met in 2012 ongeveer 15% meer zelfstandigen dan in 2007, terwijl zich in de “maatschappelijke dienstverlening” de omgekeerde beweging voltrok met in 2012 ongeveer 15% minder zelfstandigen dan in 2007.

Tabel 4 Arbeidsplaatsen voor zelfstandigen en helpers naar sector (NACE) (Vlaams Gewest, 2012)

	Zelfstandigen (n)	Helpers (n)
Gezondheidszorg	27.468	1.103
Maatschappelijke dienstverlening	233	7
Ontspanning cultuur en sport	13.196	779
Vlaamse arbeidsmarkt	542.233	47.983
Aandeel (%) social profit	7,5%	3,9%

Bron : RSVZ via Steunpunt WSE

Figuur 10 Geïndexeerde evolutie arbeidsplaatsen zelfstandigen en helpers naar sector (NACE) (Vlaams Gewest 2007-2012)

Bron : RSVZ via Steunpunt WSE (Bewerking Verso)

6. Conclusies

- Op 31 december 2012 is de social profit goed voor 371.956 arbeidsplaatsen in Vlaanderen , wat staat voor 16% van de werkgelegenheid in Vlaanderen.
- De afgelopen zes jaar nam het aantal jobs in de “gezondheidszorg” viermaal sterker toe dan gemiddeld op de Vlaamse arbeidsmarkt en in de “maatschappelijke dienstverlening” drie maal sterker. In de sector “kunst, amusement en recreatie” was de groei beperkter.
- De werkgelegenheid in de “gezondheidszorg” is sterk vertegenwoordigd in Leuven, Gent en Brugge, terwijl ze “ondervertegenwoordigd” is in Maaseik, Halle-Vilvoorde en Diksmuide.

- De werkgelegenheid in de “maatschappelijke dienstverlening” is sterk vertegenwoordigd in Ieper, Kortrijk en Roeselare, terwijl ze “ondervertegenwoordigd” is in Tielt, Halle-Vilvoorde en Tongeren.
- De werkgelegenheid in de sector “kunst, amusement en recreatie” is sterk vertegenwoordigd in Oostende, Brugge en Veurne, terwijl ze “ondervertegenwoordigd” is in Tielt, Aalst en Dendermonde.
- Tussen 30 juni 2012 en 30 juni 2013 werden er in de “gezondheidszorg” en in de “maatschappelijke dienstverlening” per honderd bestaande arbeidsplaatsen respectievelijk 2,3 en 3,5 jobs gecreëerd, tegenover 5,8 gemiddeld op de Vlaamse arbeidsmarkt. Anderzijds gingen er in deze sectoren per honderd bestaande jobs, slechts 1,1 en 1,4 arbeidsplaatsen verloren, terwijl er op de Vlaamse arbeidsmarkt gemiddeld 6,1 arbeidsplaatsen waren die teloor gingen.
- De sector “kunst, amusement en recreatie” kent tussen 30 juni 2012 en 30 juni 2013 een zeer hoge werkgelegenheidsdynamiek, waarbij er per 100 bestaande arbeidsplaatsen 9,7 werden gecreëerd en er 11,1 verloren gingen.
- In de “gezondheidszorg” bleef de jobdestructiegraad de afgelopen zes jaar nagenoeg stabiel op een laag niveau. De jobcreatiegraad steeg tussen 2007 en 2010, om daarna gevoelig af te nemen, zeker in 2013. Ook in de “maatschappelijke dienstverlening” bleef de jobdestructiegraad de afgelopen zes jaar nagenoeg stabiel op een laag niveau. De jobcreatiegraad is sinds 2009 gehalveerd van 8,2% naar 3,5% in 2013.
- In de sector “kunst, amusement en recreatie” was er de afgelopen zes jaar een erg hoge werkgelegenheidsdynamiek met nagenoeg constant hoge jobcreatie én jobverlies. In 2013 is het jobverlies voor het eerste groter dan de jobcreatie.
- In 2012 telt de social profit 41.000 zelfstandigen in Vlaanderen, goed voor 7,5% van alle zelfstandige arbeidsplaatsen in Vlaanderen. Vooral in de sector “ontspanning, cultuur en sport” kende een sterke toename de afgelopen vijf jaar.

Overzicht tabellen en figuren

Tabel 1 Aantal loontrekkende arbeidsplaatsen (incl. rsz-ppo) naar subsector (Vlaams Gewest, 31 december 2012)

Tabel 2 Arbeidsplaatsen (loontrekkend, incl. rsz-ppo) naar sector (NACE) (Vlaams Gewest, 30 juni, 2012-2013)

Tabel 3 Aantal loontrekkende arbeidsplaatsen (incl. rsz-ppo) naar regio en sector (NACE) (Vlaams Gewest, 30 juni 2013)

Tabel 4 Arbeidsplaatsen voor zelfstandigen en helpers naar sector (Vlaams Gewest, 2012)

Figuur 1 Geïndexeerde evolutie aantal loontrekkende arbeidsplaatsen (incl. rsz-ppo) in de social profit naar sector (NACE) (Vlaams Gewest, 30 juni, 2007-2013)

Figuur 2 Verdeling loontrekkende arbeidsplaatsen in de gezondheidszorg (nace 86) over de regio's (Vlaams Gewest, 30 juni 2013)

Figuur 3 Aanwezigheidsindex gezondheidszorg (NACE 86) naar regio (Vlaams Gewest, 30 juni 2013)

Figuur 4 Aanwezigheidsindex maatschappelijke dienstverlening (NACE 87-88) naar regio (Vlaams Gewest, 30 juni 2013)

Figuur 5 Aanwezigheidsindex kunst, amusement en recreatie (NACE 90-93) naar regio (Vlaams Gewest, 30 juni 2013)

Figuur 6 Jobdestructiegraad en jobcreatiegraad naar sector (NACE) (Vlaams Gewest, 30 juni 2012-2013)

Figuur 7 Evolutie jobdestructiegraad en jobcreatiegraad in de gezondheidszorg (NACE 86) (Vlaams Gewest, 2007-2013)

Figuur 8 Evolutie jobdestructiegraad en jobcreatiegraad in de maatschappelijke dienstverlening (NACE 87-88) (Vlaams Gewest, 2007-2013)

Figuur 9 Evolutie jobdestructiegraad en jobcreatiegraad in de kunst, amusement en recreatie (NACE 90-93) (Vlaams Gewest, 2007-2013)

Figuur 10 Geïndexeerde evolutie arbeidsplaatsen zelfstandigen en helpers naar sector (NACE) (Vlaams Gewest 2007-2012)